

De Kleine Salamander

Thuis in diversiteit

www.dekleinesalamander.com

2023 Nieuwsbrief 1 - De Kleine Salamander

April 2023

Ontmoeting- Ver van huis

Beste natuur-, bijen-, tuin-, kunst- en/of muzikliefhebbers,

Ergens 15.0000 jaar of misschien wel veel langer geleden vond er een bijzondere gebeurtenis plaats. Een rechtopstaand tweebenig roedeldier kwam een vierpotig roedeldier tegen. Bij het kampvuur, in het open veld, in het bos, op klaar lichte dag of misschien wel midden in de nacht. Niemand weet precies wanneer, hoe en waar. Maar zeker is dat er sprake was van een ontmoeting. Niet lang daarna, in de voortschrijdende mist der tijd, liepen ze samen door de bossen en over de vlakten. Wellicht beiden nog half wild en wie weet met zoemende bijen in hun directe omgeving.

'Ik droomde dat ik samen met een groep vrienden in een zandkelder was gekropen. Het was er niet donker. Door de open gaten in de muur scheen het zonlicht naar binnen. Op het zand stond het geraamte van een houten boot. Licht en schaduw vormden op de kelderwand een tweede boot. We dansten, zongen en maakten muziek. Daarna vielen we in slaap.'

Ongeveer 10.000 jaar later klonk hier niet eens zo ver vandaan geblaf over de raatakkers (celtic fields). Langs de randen van het bos veranderde het tweebenige roedeldier in korte tijd van jager-verzamelaar in boer. Steeds meer bos verdween. Het landschap veranderde, de Aarde werd kaler. Onze relatie met de omgeving en de natuur veranderde. In de verte kon je het vierpotig roedeldier nog regelmatig horen huilen. Ontmoetingen tussen de 'moderne' tweebenige en rondzwerfende vierpotige werden zeldzamer.

'Toen ik daar in het zand wakker werd waren al mijn vrienden verdwenen. Ik klom door een van de lichtopeningen naar buiten en kwam in een tuin met een paar bomen en daarna in een leeg en kaal landschap. Jarenlang zwierf ik rond opzoek naar... ja, naar wat of wie eigenlijk. In de voort tikkende eeuwigheid kwam ik niemand meer tegen. Geen mens, geen dier geen plant. Alleen maar horizonten waar lucht en zand elkaar steeds weer opnieuw bij elkaar komen.'

Begin 17de eeuw verscheen er een moderne filosoof: René Descartes. Hij scheidde de mens van het dier. Ik denk -vol van rede- dus ik ben, de rest is slechts materie. Een dier had geen 'verstandelijke ziel' en werd daarmee materie. De menselijke (witte) superioriteit kon zo zichzelf vrijspreken van (een vermoeden van) mishandeling, doden en eten van (landbouwhuis)dieren. Het landschap veranderde opnieuw. Onze relatie met de natuur ook. We waren er geen onderdeel meer van, we stonden er ver boven. De Aarde werd ook langzaam weer 'groter'. Columbus had al de Nieuwe Wereld ontdekt. Nieuwe materie en nog meer te verhandelen en uit te buiten levende machines, waaronder slaven, lagen in het verschiet.

In 1859 verscheen Darwin zijn 'Origin of Species'. En oh, we bleken toch wel wat meer op dieren te lijken dan eerder veronderstelt. En misschien waren de mensen van de overkant toch ook wel ons medemens. Tegelijkertijd werd de weg geopend om dierlijke productie te verhogen. Nog meer natuur werd geofferd. In het belang van de moderne mens. Inmiddels waren de oorspronkelijke bewoners van de Nieuwe Wereld al gedecimeerd (genocide) en voor zover nog in leven werden ze in reservaten opgesloten.

*'Spiegel je gezicht aan een drenkeling in de rivier
Ik ben niet bang om te sterven; ik ben bang om uit te sterven'*¹

Met de opkomende industrie werd ook de veeteelt steeds meer industrie. De Aarde werd weer kleiner. Heel soms hoorde je in de verte nog het vierbenige roedeldier huilen. Het vierpotig dier waarop we vroeger zoveel leken, *Canis lupus*, de wolf was net als de natuur in de loop der tijd van een verre vriend veranderd in een uit te roeien vijand.

Minder dan een eeuw later werden economische groei, investeringen, rentabiliteit, werkgelegenheid, verdienmodel en BNP de toverwoorden voor een 'goed en gelukkig' leven. Dieren en planten en met hun de Aarde hadden het nakijken. Natuur werd net als eerder de oorspronkelijke bewoners van de Aarde opgesloten in reservaten. Iets waar je op zondag doorheen kon fietsen of wandelen. Of elders ten behoeve van voedsel voor 'onze' landbouwhuisdieren gewoon afgebrand. Leven tussen geboorte en dood was ook industrie geworden. Het kuddedier, de moderne tweebeelige voorop, werd steeds meer in verdienmodellen meegezogen en was daarmee zelf ook onbedoeld 'denkende' materie geworden.

En de mens, nooit tevreden, altijd superieur, vaak verongelijkt maar ook vol van angst hield nog meer vast aan materie, machines, economische groei, werkgelegenheid², ... aan vervreemding. En met de Aarde putte hij zichzelf uit. Het leven dat volgens Jung aan een dun draadje hangt werd steeds strakker gespannen en vooral heel erg rafelig en dun. De zucht naar materie ademde ook steeds meer verstikkende stoffen en denkbeelden uit.

*'The earth is a world
The world is a ball
A ball in a game
With no rules at all
And just as I wonder
At the beauty of it all
You go and drop it
And it breaks and falls'*³

Een paar mensen krabden zich achter hun oren en begrepen dat zonder natuur er uiteindelijk geen leven meer mogelijk is. Nieuwe natuurreservaten werden aangewezen en tussen de natuurgebieden klein en groot zouden verbindingzones komen. Met de realisering van de verbindingzones ging en gaat het nog steeds het heel langzaam. Met de verstikkende vervreemding juist heel snel.

¹ . *Paint your face on a Drowning in the River*, Craig Strete (Cherokee, 1950), Nederlandse vertaling 1991- Uitgeverij In de Knipscheer

² <https://lc.nl/ opinie/Opinie-Basisinkomen-is-niet-zomaar-een-zak-geld-25315718.html>

³ *The Game, Echo & the Bunnymen*, WarnerBros. Music Ltd/Zoo music
https://www.youtube.com/watch?v=LWZkPwM5Z_I

‘Totdat ik bij een zandduin naar beneden liep. In de verte stond een grote hal. Ik liep naar binnen. Het was een soort markt waar van alles verkocht werd. Het was er enorm druk en ik baande mij een weg door de mensenmenigte. Er werd geschreeuwd, er werd geduwd en ik werd geslagen. Ik liep door naar het ‘grote onbekende’. En in een fractie van een lichtflits stond ik midden in een grote cirkel mensen. We dansten, we zongen en maakten muziek. Ik had zoveel later mijn vrienden teruggevonden. Niemand leek ouder te zijn geworden. En het voelde goed.’

En toen kwam daar plotseling uit een ver verleden de vierbenige *Canis lupus*, de wolf, weer tevoorschijn. Maar de wereld was veranderd en heel veel ‘kleiner’ geworden. Economische groei gelijk optrekkend met onwetendheid en vervreemding, had, ondanks vele waarschuwingen, nog steeds geen grenzen.

Op 15 maart 2023 won de omgekeerde wereld en vlag onder aanvoering van Roodkapje dan ook de verkiezingen.

Het meer dan ontevreden en verongelijkte tweebeinige kuddedier kraaide victorie. *Canis lupus* werd weer de grootmoeder van weleer. Compleet met grote oren en tanden maakte zij zich tussen alle mekkerende ‘schapen’ en opgejaagd door rode zakdoeken snel uit haar voeten.

In 2038 kopten de kranten: ‘Kabinet Van der Plas-4 vindt het nog te vroeg voor excuses ecocideverleden’. De kanarie in de kolenmijn had al het loodje gelegd, kerncentrales⁴ waren drone-aanval-proof gemaakt en de goudvis happend naar lucht bleef zijn rondjes in de kom van vervreemding draaien. De krant van wakker Nederland kopte dan ook: ‘Goudvis van Caroline leeft nog- Geen problemen voor de leefomgeving’.

Vandaag de dag liggen zelfs de natuurreservaten onder vuur. ‘Haal ze weg dan is het probleem opgelost’. De pruimen voor de Aarde en de wolf zijn meer dan bitterzuur. Van een relatie tussen mens, natuur en Aarde is kennelijk geen sprake meer. Ecocide, langzaam buiten adem raken. Descartes blijkt midden in de modernste klimaatcrisis aller tijden uit de dood te zijn verzezen

Ergens 15.0000 jaar of misschien wel veel langer geleden vond er op deze Aarde een bijzondere gebeurtenis plaats. En morgen zou dat opnieuw kunnen. Als u dat wil. Een ontmoeting en wellicht ook een meer hoopvolle en verbindende wederopstanding.

Ik geloof in reïncarnatie. Als een schommel heen en weer. Ver van huis en dan weer zo dichtbij. En zo wandelend over de Aarde voelt het goed, het komt goed. Er is altijd hoop.

⁴ https://www.dekleinesalamander.com/uploads/6/6/5/0/6650101/2021-04-27_groningen_-_2021-04-27_print_kerncentralis_laatste_strohalm_kapitalisme.pdf

Ver van huis

Blauwe lucht - Geruis van zee
Zon schijnt - Geruis van zee
Zand en wind - Geruis van zee
Een paar meeuwen - Geruis van zee

Op reis

Ogen dicht - Geruis van zee
Een kind - Geruis van zee
Een paar minuten - Geruis van zee

Op het strand

en ver van huis

© De Kleine Salamander

Sjoerd Bonnema – De Kleine Salamander

www.dekleinesalamander.com

www.naboeddhana.com

Achtergrond detail uit 'Vogelmanders', gemaakt met o.a. teruggewonnen bijenwas van mijn eigen bijen. © De Kleine Salamander

PS:

Met de bijen, tuin, didgeridoo en kunst is alles oké. Daarover de volgende keer weer meer.